

THEORETICAL PRINCIPLES OF THE MECHANISM OF MANAGEMENT BY ENTERPRISE

Lopushinska O.V.,

postgraduate

Poltava State Agrarian Academy

Poltava, Ukraine

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Лопушинська О.В.,

аспірант

Полтавська державна аграрна академія

м. Полтава, Україна

В процесі здійснення управлінської діяльності керівник стикається з наявністю великої кількості альтернативних рішень. Проте, задля досягнення максимальної ефективності управлінської діяльності і функціонування підприємства в цілому, менеджер обирає оптимальний варіант вирішення проблеми. Наявність різних варіантів досягнення мети і необхідність обрання найефективнішого з них вимагають розробки чіткого механізму вибору і реалізації альтернативних рішень.

На підприємстві існують різні види діяльності: фінансова, економічна, виробнича, комерційна, інноваційна, інформаційна, інвестиційна, маркетингова, соціальна і т.д. Проте, закони, методи і принципи, що використовуються в процесі розробки механізмів, дуже схожі за змістом.

Термін «механізм» економісти запозичили з фізики. У загальному значенні механізм можна трактувати як систему ланок, які перетворюють рух одних ланок на необхідний рух інших, причому наявні вхідна і вихідна ланки. Механізм містить у собі певну послідовність: його складовими елементами одночасно виступають вхідне, вихідне явища і весь процес, який відбувається в інтервалах між ними. Механізми – це системи взаємозв'язків економічних явищ, які виникають за певних умов під впливом первісного імпульсу [1].

У науковій літературі з економіки і менеджменту можна виділити різні підходи до характеристики механізму управління підприємством. Проблемам побудови ефективного механізму управління підприємством приділяли увагу

сучасні вітчизняні й зарубіжні науковці, а саме: І. Маркіна, Е. Коротков, Ф. Хміль, І. Сотник, А. Моїсеєв, А. Капто, О. Волков, А. Кульман, В. Луцковський, Є. Мінаєв, А. Аганбегян, О. Страхова, О. Цмоць, А. Куценко, О. Ястремська та ін. Проте, на сьогоднішній день, залишаються недостатньо вивченими і актуалізованими теоретичні та практичні аспекти формування механізму управління підприємством з урахуванням виду управлінської діяльності та галузевих особливостей розвитку суб'єкту господарювання.

А.Моїсеєв і А.Капто зазначають, що механізм управління – це певна логічна структура, чітка послідовність дій, кроків, їх повторюваність, циклічність, відтворюваність, їх націленість на отримання певного ефекту [2, с. 36]. О. Волков вважає, що механізм управління підприємством містить принципи управління та функціональні завдання, які постають перед об'єктом управління; економічні та юридичні закони й обмеження; функціональну структуру органів управління; інформацію, методи, технічні засоби її переробки [3, с. 43]. Ф.Хміль характеризує механізм управління як систему, яка утворюється із взаємопов'язаних ланок (підсистем), що об'єднують множини різних елементів і блоків, забезпечуючи у процесі їх взаємодії функціонування всіх підсистем організації [4, с. 212]. А.Куценко пропонує розглядати механізм управління як оптимальну сукупність форм, структур, методів, засобів і функцій управління, що покликана сприяти цілеспрямованому оперативному регулюванню діяльності за напрямками управління ефективністю для забезпечення відповідності фактичного стану підприємства заданим параметрам [3, с. 43].

Серед науковців існують різні думки стосовно класифікації механізму управління підприємством. Найпоширенішою є думка про те, що слід виділяти економічний і організаційний механізм управління підприємством. Так, Е. Коротков поділяє його на економічний, організаційний і соціально-психологічний.

Є. Мінаєв до складу зазначеного механізму відносить економічний, організаційний, соціальний і технічний [3, с. 45]. На рис. 1 наведена узагальнююча класифікація видів механізму управління підприємством.

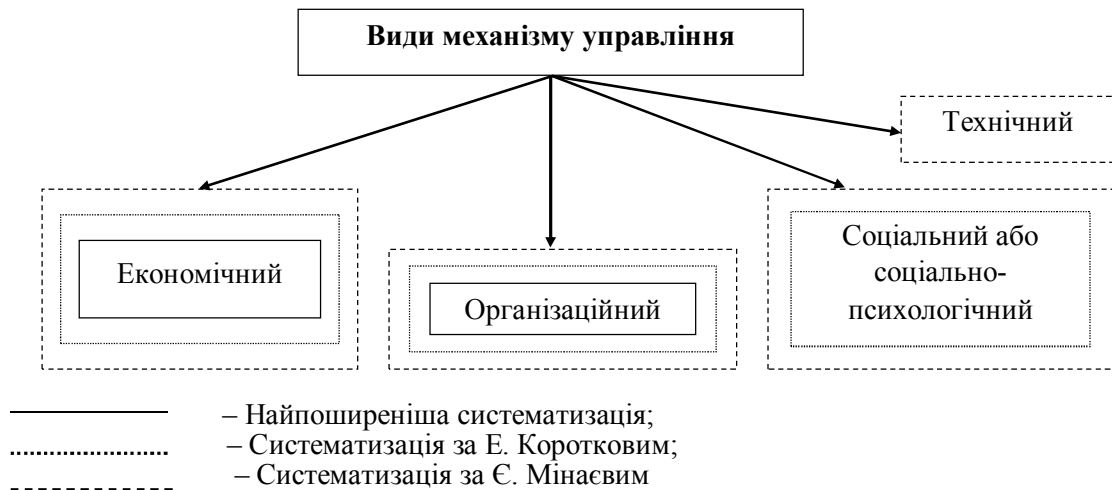

Рис. 1. Узагальнююча класифікація видів механізму управління [3, с. 46]

Отже, на сьогоднішній день не існує актуалізованого визначення механізму управління підприємства. Крім того, існує відмінність класифікації механізму управління підприємства, заснована на тому, що ознаки систематизації є неоднаковими, однак всі дії підприємства, що спрямовані на досягнення кінцевої мети, певною мірою мають економічний і організаційний характер.

Список використаних джерел:

1. Сотник І.М. Теоретико-концептуальні засади організаційно-економічного механізму управління екологічно збалансованим ресурсозберігаючим розвитком регіону / І.М.Сотник, Л.А.Кулик [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/43299/3/Sotnyk_Kulyk_Mehanizm_Upravlinnya_Ekologichno_Zbalansovanim_Resursozberigayuchim_Rozvitkom.pdf
2. Нововведения во внутришкольном управлении: Научно-практическое пособие для руководителей общеобразовательных учреждений и территориальных образовательных систем / А.М. Моисеев, А.Е. Капто, А.В. Лоренсов и др. – М., 1998. – 36 с.
3. Куценко А.В. Організаційно-економічний механізм управління ефективністю діяльності підприємств споживчої кооперації України: Монографія. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. – 205 с.
4. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: / Ф.І.Хміль – К.: Академвидав, 2003. – 608 с.